

Lépést akarunk tartani a műszálgártás rohamos fejlődésével

Tapasztalatok az Újszegedi Kender-Lenszövő Vállalatnál

Az Újszegedi Kender-Lenszövő Vállalat főmérnöke, Sugár Miklós, helyesléssel nyilatkozott a második öt éves terv irányelveiről, s az MDP Központi Vezetőségének felhívása alapján egyéni észrevételt, javaslatot is tett a terv végrehajtásával kapcsolatban. Sugár elvtárs a többi között a következőket mondotta:

— Mivel az irányelvek sok tekintetben a Központi Vezetőség levelében, illetve a novemberi párttárgyalásban megjelölt feladatokból következnek, így elmondhatjuk, hogy különösen a műszaki fejlesztés terén már meg is tettük az első lépéseket a feladatok megvalósításához.

A textilipar számára tervezett 22 százalékos termelés emelkedésnek már most megvetjük a reális alapját.

Hozzákezdünk a nagy részét régi típusú szövőgépeink korszerűsítéséhez, automatizálásához. Az év végéig 20 önműködő vetéltöltőt szerelünk fel a gépekre, s az öt éves terv során az egész géppark egyharmadát automatizáljuk. Csak ezzel az intézkedéssel, mintegy 4–5 százalékkal növelhetjük a termelékenységet.

— Lépést akarunk tartani az iparágban belüli végbemenő egyéb irányú fejlődéssel, a szintetikus műszálgártás rohamos fellendülésével is. Ezért már most

kidolgozzuk a nylon, és egyéb műanyagok szövésének technológiáját,

mert — bár üzemünk kenderponyvák és egyéb ipari szövetáruk készítésére van berendezkedve — ezekre is

kiterjeszthetjük a szintetikus műszálak alkalmazását. A textilipari nyomozatok számára az idén már kizárólag nyolból készítjük az ún. lappingokat, továbbá a cukorgyári szűrőszöveteket, s kidolgozzuk a gyógyszergyártásnál, kaolinfeldolgozásnál alkalmazásra kerülő nyol szövetek készítésének módját is. Természetesen ügyelnünk kell arra, hogy ezeket a szintetikus műszálakat lehetőleg csak az importált pamut helyettesítésére alkalmazzuk, a hazai termésű kenderből pedig a továbbiakban még finomabb szálú szöveteket készítsünk.

— Teljes egészében egyetértek az öt éves terv irányelveiben felvetett többi kérdéssel is. Azonban a terv végrehajtásának egyes eddigi módjait nem mindenben tartom helyesnek. Véleményem szerint

nagyobb eredményeket érhetünk el, ha az éves terveket nem negyedévekre, hanem 4 hónapokra bontjuk.

Igy kevesebb időt kellene a tervkészítésre, átállásokra, stb. fordítani, kevesebb lenne az adminisztráció, s több idő jutna a termelés ellenőrzésére, emelkedne a termelékenység. A külföldi rendelések tervszerűtlenségét át lehetne hidalni megfelelő tervmódosítással, s ez még mindig kisebb hiba lenne, mint az, hogy pl. most egyáltalán nem tudjuk, mit kell gyártanunk júliusban. Az éves tervek eddigi felbontási rendszerének ilyen módosítása, vagy legalábbis felülvizsgálása feltétlenül eredményre vezetne.

Készülődés a Csongrád megyei ifjúság III. tavaszi béketalálkozójára

Ebben az esztendőben ismételt megrendezésre kerül a Csongrád megyei ifjúság immáron hagyományossá váló tavaszi béketalálkozója. Falvakban és városokban, így Szegeden is a fiatalok ezrei készülnek lelkesen a nagy tavaszi seregszemlére. Május 13-án a megye legkülönbözőbb részeiből különvonatok, felkészített kocsikaravánok, motorkepek párok és kerékpárok hozzák majd a fiatalokat a találkozó színhelyére, Szegedre.

Az ifjúsági találkozó délelőtt fél 10-kor az újszegedi szabadtéri színpadon béke-nagygyűlés kezdődik. A gyűlésen felszólalnak a DISZ és a DIVSZ képviselői, valamint a találkozó résztvevő külföldi fiatalok. 11 órakor kezdődik az ifjúság egész napos kulturális- és sport-műsorának megrendezése a DISZ Ságvári Endre kulturális seregszemléjének megyei bemutatója, amelyen a legjobb ének-, zené-, táncosportok, valamint egyéni énekesek és szavalók, hangszer-szólísták vesznek részt. Ezenkívül a találkozó műsora adnak a szegedi Nemzeti Színház fiatal művészei is, valamint az apátfalvi, sándorfalvi, tápéi és hódmezővásárhelyi népi együttesek.

Kiállítás nyílik délelőtt 11 órakor a szovjet ifjúság életéről az MSZT Horváth Mihály utcai székházában, s ugyancsak 11 órától folytatódó filmvetítések lesznek a szegedi filmszínházakban. Este 9 órától látványos utcabál lesz a Széchenyi téren.

A sport-versenyek nem kevesebb, mint hat pályán és a szegedi Szabadság fűrdőben kerülnek megrendezésre. Így többek között labdarúgó-, röplabda-, kézilabda- és vízilabda-mérkőzéseket, valamint céllövő-versenyt, ügyességi, motorkepek-páros-teniszversenyt is láthatunk. A Tiszán délután 3 óra és 5 óra között érdekes kajak-, evezős- és motorcsónak-verseny lesz. Este pedig a lampionos csónokok felvonulásában gyönyörködhetünk.

Sétahajózás, sétarepülés, ejtőernyős ugrások bemutatója, laci-konyhák, büfék, halászcárdák egészítik még ki a találkozó nagyszabású programját. Az este 9 órakor kezdődő tiszparti tűzijáték sokáig emlékeztetést teszi a fiatalok ezrei előtt a Csongrád megyei ifjúság III. tavaszi béketalálkozóját.

Nagy mennyiségben szállítunk a megyéből salátát és reket az ország minden részébe

A kemény tél, valamint a kései és hideg tavasz ellenére megyénk szövetkezeti és egyéni zöldségtermelőinek szorgalmas munkája folytán bőséges áruellátás mutatkozik salátában és retekben. A Mezőgazdasági Termelői Egyesítők Szövetkezet megyei szinten három-három és félezer fej salátát és 150–200 ezer csomó reket vásárol fel. Ez az árumennyiség nemcsak megyénk bőséges ellátását biztosítja, hanem Budapest, valamint ipar- és bányavidékeink szükségletét is 70–80 százalékban elégíti ki. Naponta görögülnek ki friss salátával, retekkel, zöldhagymával megrakott vagonok megyénk területéről. Május 2-án is 30 guruló vagon friss áru indult el Szegedről a budapesti vásárcsarnokba, közel negyedmillió fej salátával és 200.000 csomó retekkel megrakva.

Dacára a kedvezőtlen időjárásnak, az árcsökkenés a zöldségárakban is mutatkozik. Összehasonlítva az 1955. és 1956. évet, az árak a következőképpen alakultak: 1955-ben budapesti fogyasztói ár salátáé és reteké 1.20 Ft, helyi fogyasztói ár salátáé 1.— Ft, reteké 0.90–1.50 Ft, 1956-ban budapesti fogyasztói ár salátáé és reteké 1.— Ft, helyi fogyasztói ár salátáé 0.85 Ft, reteké 0.70 Ft.

Mindezek a tények azt mutatják, hogy járásaink szövetkezeti és egyéni zöldségtermelői magukévá tették pártunknak a dolgozók bőséges, olcsó áruellátásával kapcsolatban kiadott határozatát és kellő szakmai hozzáértéssel és szorgalmuk folytán részben már meg is valósították azt.

A Mezőgazdasági Termelői Egyesítők Szövetkezet Központ szakmai értekezletek, filmelőadások, tapasztalatcsere ankétok rendezésével igyekszik a termelők segítségére lenni a termelésben; az áruk elhelyezését pedig értékesítési szerződésekkel és szervezett felvásárlásaival biztosítja. E perspektívák nemcsak a salátára és retekre korlátozódnak, hanem egyéb zöldség- és gyümölcsfélésekre, valamint cirok és szálastakarmány vonalán is nagy lehetőségeket nyújt úgy a termelésben, mint az értékesítésben.

—i—

A szovjet sajtó napja

Ma ünnepli a szovjet nép a szovjet sajtó napját. 1912. május 5-én jelent meg Pétrovárott a Bolsevik Párt harcos lapja: a Pravda. A párt kezében szervezeteinek megerősítésére és tömegbefolyása kiharcolására hatalmas fegyvert jelentett a Lenin utasításainak megfelelően megjelentetett munkás tömeglap. Ez az esemény valóságos ünnep volt a munkások számára, ezért határozták el, hogy a Pravda megjelenésének napját a szovjet sajtó napja ünnepnek minden évben megünnéplik. A Pravda a munkásszótáry széles tömegeit hódította meg a bolsevizmusnak. A cári kormány két és fél év alatt nyolcszor tiltotta be, de a munkások segítségével újra és újra megjelent, szervezte, lelkesítette az orosz munkásszótáryt, betöltve a kollektív propagandista, kollektív szervező és kollektív agitátor hivatását.

Pravda — igazságot jelent magyarul. A kommunista sajtó és az igazság elválaszthatatlanok egymástól. A Pravda több mint négy évtizedes fennállása óta világtekintélyű orgánummá vált, amely messzehangzóan hirdeti a dolgozók igazságát fáradhatatlanul küzd a népek szabadságáért, a békéért, az államok közötti békés egymás mellett élésért, a munkásegység megteremtéséért — a kommunizmusért. A Pravda igazi népi tömeglap nemcsak abban az értelemben, hogy hasábjain a nép igazát hirdeti, a nép igazá-

ért harcol, hanem abban az értelemben is, hogy milliók írják és szerkesztik: kommunista újságírók és levelezők milliói.

A Szovjetunióban kilenc ezer újság és folyóirat jelenik meg, több mint hatvanmillió példányban. Az újságoknak ez az elterjedtsége is tükröke annak a hatalmas kulturális forradalomnak, amely a szovjet államban lejátszódott. A szovjet sajtó a kommunizmus építő tömegek nevelésének és mozgósításának hatalmas eszköze, amelynek útján a párt nap mint nap szól a tömegekhez és amelyen keresztül a tömegek is eljuttatják véleményüket, javaslataikat a pártához.

A magyar újságírók, a magyar sajtó minden munkása a haladó magyar nemzeti újságírás hagyományait féltő gondnal történő ápolása mellett példaképének a Pravdát, a bolsevik újságot, a szovjet sajtót tekintik. A magyar sajtó minden munkása elvűsége, szilárdságot, állhatatosságot, a nép ügye iránti odaadást, a nép hangjának, véleményének elmélyült tanulmányozását tanulja a szovjet sajtótól.

Amikor a mai napon forró szeretettel köszöntjük a szovjet sajtó minden munkását, további sikereket kívánunk ahhoz a feladathoz, amelyet az SZKP XX. kongresszusa a kommunizmus építésében a szovjet sajtó részére megjelölt.

Farostlemezből készült ládák gyártásához kezdenek az Újszegedi Ládagyárban

Az Újszegedi Ládagyár vezetői farostlemezből készült ládák gyártásának bevezetését határozták el. Az újfajta ládák készítéséhez a meglévő gépeken kívül egy lemezszabász gépet és három darab marógépet kell beállítani. Ezek előállítását az üzem javító-karban tartó műhelye vállalta. Ez azt jelenti, hogy 120 ezer forint költség helyett a négy gép előállítási költsége 25 ezer forintba kerül.

A gépek előállításánál Vajda László főgépész olyan műszaki újítást vezet be, hogy a lemezszélező-gép, amely 12 folyóméter hosszú, a lemez egyrészi vágásával a szabást kereszt- és hossz irányban is elvégzi. A Szegedi Bútorgyárban ugyanilyen munkát végző gépnél egy tábla lemezt 5 ember tesz a gépbe. A Ládagyárban az előállításra ke-

rülő gépet úgy szerkesztik, hogy 8 tábla lemezt 3 ember könnyedén a gépbe emel majd.

A farostlemez ládák gyártásának bevezetésével az eddig felhasznált import fenyőfűrészáru 60 százalékát takarítjuk meg. A lemezláda előállításához a fenyőfűrészáru-ból készült ládákhoz felhasznált szeg-mennyiség 50 százaléka elegendő. Ez évente több mint 120 ezer forint megtakarítást eredményez. Az export-tervek teljesítésénél is nagy jelentősége lesz az új ládájáknak. A rakomány súly ennél 50 százalékkal több lehet, mert a farostláda könnyűvel könnyebbek. Különösen a tengertől szállításokra lesz alkalmas az új láda, mert a benne lévő árut tökéletesen burkolja.

Dobai Béla

Megjelent az Új Idő legújabb száma

Leontyev, a kiváló közgazdász és publicista átfogó tanulmányban elemzi korunk legjellemzőbb sajátosságát, a szocializmus világregszerré válását. Popova, a szovjet szakszervezetek központi tanácsának titkára a szovjet szakszervezetek nemzetközi kapcsolatairól ír. Péter Fryer angol újságíró a szovjet vezétek angliai tartózkodásáról számol be az Új Idő olvasóinak. Közli a lap Sir Arthur Bliss angol zeneszerzőnek és karmesternek nyilatkozatát az angol zeneművészek vendég szerepléséről a Szovjetunióban. Zaslavszkij: Meg nem történt csoda című tárcája a kapitalizmus védőügyvédeknek újabb kudarcba fulladt bűvészműtatványát tűzi tollhegyre. A Taupsee tartályhajó Amerikából visz-

zatért matrózai beszámolókat hazatérésük történetéről. Kasszisz úti jegyzetei a sanghaji kikötőbe kalauzolja el az olvasót. Szergejev ismereti Elizabeth Gurley Flynn „Kereken kimondom...” című könyvét. „Emberek és események” című rovat Anion Jugovnak, a Bolgár Népköztársaság Minisztertanácsa új elnökének és lord Walter Citrine-nek, az angol villamosági hatóság elnökének életrajzi adatait közli.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa

Kósa Gézáé budapesti lakos részére — aki harmas ike-reknek adott életet — 3000 forintot adományozott.

A JUBILÁLÓ SZÍNHÁZ

házipfítésre —, de különösen a későbbi évtizedekben.

Molnár György, akinek munkássága megújító szerepet tölt be színészetünkben, Szegeden hozza össze és alakítja együttesé azt a gárdáját, amellyel 1861 nyarán Budára megy a Budai Népszínházat megnyitni.

A múlt század nyolcvanas éveitől kezdve, a kapitalista fejlődés gyors megindulása következtében a fejlődő városokban egymás után építik fel az új, modern színházakat. Az új színházak új akusztikai, díszletezési, világítási problémáit természetesen magukkal hozták az új színészi játéktípus kialakításának szükségességét is. A szegedi színészet akkor — Makó Lajos, Krecsányi Ignác, Janovich Jenő igazgatása idején (1889–1911) — lesz a magyar vidék vezető színházi góciá. Makó, Krecsányi, Janovich tudatosan akartak egységes stílust kialakítani társulatukban, s nagy gondnal foglalkoztak a fiatal színészek nevelésével. Ekkor foglalja el vezető helyét az utánpótlás nevelésében a szegedi színház: Beregi Oszkár, Hettyei Aranka, Mészáros Giza, Feledy Boriska, Csontos Gyula, Palágyi Lajos —, hogy csak néhány nevet említsünk hirtelen — ezekben az években teszik meg az első jelentős lépéseket a színpad deszkáin —, s a szegedi közönség lelkesítő tapsa, szakértő szeme nevel belőlük nagy művészt.

S az 1919-es szegedi színházi direktórium! Az újnak, a nagyinak és a népért szolgáló művészetnek milyen titáni vállalkozása! Világító példa és iskola, a felszabadulás előtti egész magyar színház történetét kiemelkedő, ragyogó kezdeményezése —, s mint valami prometheusi hős magasodik fel a szocialista színház szervezésében Szeged költője: Juhász Gyula, a kultúrforradalom hivatott szervezője.

A szegedi színészet történetéből az a legörvendetesebb, hogy az ellenforradalom alatt is hű tudott maradni a művészethez. Csak a Horthy-korszak végén, a staggionerendszer idején, Kardoss Géza és Bánky igazgatása alatt önzölni el a jobboldali hullám a színházat —, két évtizedig csaknem érintetlen maradt a faszizmustól s európai közfigyelmet kiváltó színházi vállalkozások indultak el ekkor is Szegedről.

Mindjárt az ellenforradalom kezdetén. A szocialista forradalom mellett nem múló hangulatként jegyezték el magukat színészeink, s ezt bizonyítja az, hogy amikor Horthyék parancsára Almásy igazgató visszakapja a színházat, sztrájkot kezdenek.

A húszas-harmincas években olyan szerencsés viszony alakul ki a színház és a közönség között, amely segíti a tehetséges színészi pályafutások kibontakozását. Több országosan elismert, népköztársaságunk kormányára által kitüntetett színész, mint Dayka Margit, Mészáros Ági, Ajtay Andor —, de több más nagy színésztünk: Kiss Mani, Komlós Juci, Rajz János, Bilicsi Tivadar, Földényi László ekkor indulnak el és érik el az első nagy sikereket pályájukon. A nagyot akaró, teremő művészi szándék egyszerű daladai voltak a szabadtéri játékok is, Szeged kulturális múltjának folytatására váró haladó hagyományai.

A felszabadulás után új lehetőségek között fejlődhetett tovább Szeged színésze is. Lehetővé vált, hogy a színművészet a legszélesebb dolgozó tömegek élményévé váljon, s a színház felszabaduljon a töké és mindenfajta előítélet rabságától s szabad, a népet és a haladást szolgáló, az emberben lévő sokoldalú tehetséget kifejező nagykorú művészetté legyen.

Juhász Gyula és a szegedi színházi direktórium vágya, hogy új, munkásközön-

ség töltse meg a színházat, az elmúlt 11 év alatt valósággá vált. Ez az új közönség tapasztalt a soraiból kikerülő olyan rendkívüli tehetségeknek, mint Bessenyei Ferenc és Simándy József, akikre még mindig büszkeséggel gondol és szeretettel vár haza a szegedi közönség.

Az első állandó szegedi színház centenáriumnál joggal beszélünk tehát a szegedi színészet fényes múltjáról és szép jelenéről. A színház jelenlegi együttese valóban együttes, az elmúlt évek munkáját olyan ragyogó csúcseredmények dokumentálják, mint a tavalyi fesztiváli siker, a sok kitüntetés — a kritika egyöntetű elismerése.

Nem akarunk ismétlésekbe bocsátkozni, sokan írtak és írtunk az elmúlt időben a szegedi színház színes műsorpolitikájáról, stílusos, jó ritmusú előadásairól —, ezekről tehát most ne essék szó. A szegedi színészet valóban széles panorámáját lehet belátni. De innen is tovább kell haladni, új csúcsoakat, esetleg még magasabb csúcsokat kell megmászni. Ennek az az alapfeltétele, hogy még színesebbé, még bátrabbá kell tenni a színház műsorát.

A szegedi színjátszás történetében jelentős helyet foglalnak el a nagy klasszikus drámaírók, Shakespeare, Moliere műveinek és Katona Bánk bánjának bemutatói. 1949 óta egyetlen Shakespeare tragédiát és a Bánk bánt sem mutatta be a szegedi színház —, pedig a szegedi együttesnél jóval kisebb erőt jelentő más színházak merték vállalni a Rómeó, az Othello, a Hamlet és a Bánk bán előadását, Shakespeare tragédiái nélkül nincs igazi színház, a Bánk bán nélkül nem lehet igazi magyar színház.

A szegedi színészet jubileumán, visszatérve a múltba és vizsgálva a jelen eredményeit, joggal bizhatunk színművészetünk fényes jövőjében, ragyogó fejlődésében.

Osváth Béla